

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Februar 2015. godine

Mjesečna inflacija u februaru 0,3%

Mjesečna inflacija u februaru 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,3%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 0,6%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: povrća; goriva i maziva; voća; električnih aparata za ličnu njegu i ostalih proizvoda i aparata za ličnu njegu; mlijeka, sira i jaja; ulja i masti. Potrošačke cijene u periodu januar-februar 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 0,4%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (0,7%); Prevoz (0,7%); Ostali proizvodi i usluge (0,6%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-0,3%); Hoteli i restorani (-0,2%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Zdravlje; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u februaru zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (3,7%); Zdravlje (2,9%); Hrana i bezalkoholna pića (2,1%); Rekreacija i kultura (2,1%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,5%); Alkoholna pića i duvan (0,5%); Komunikacije (0,1%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-8,1%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,2%); Hoteli i restorani (-1,0%); Ostali proizvodi i usluge (-0,3%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

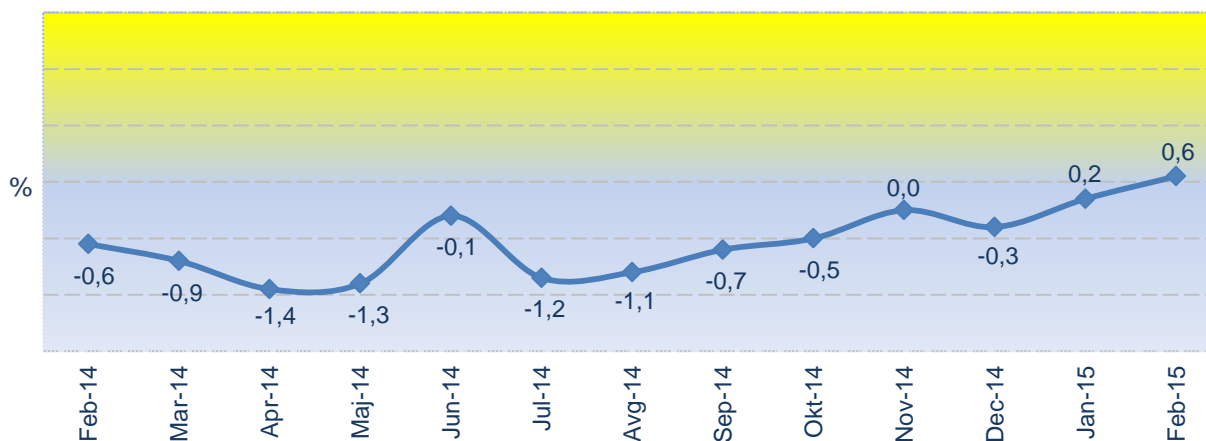
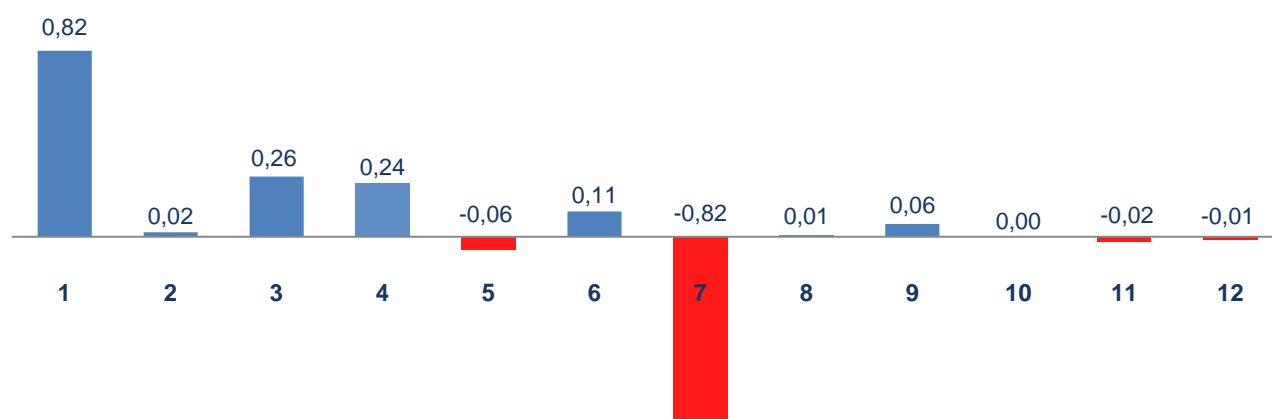

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Feb 2015 Ø 2014	Feb 2015 Jan 2015	Feb 2015 Feb 2014	Jan-Feb 2015 Jan-Feb 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	0,2	0,3	0,6	0,4
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	1,7	0,7	2,1	2,0
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	0,3	0,0	0,5	0,6
03	Odjeća i obuća	70,7	0,4	-0,3	3,7	2,8
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,1	0,0	1,5	1,4
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	-0,6	0,0	-1,2	-1,2
06	Zdravlje	38,2	1,9	0,0	2,9	3,1
07	Prevoz	101,0	-7,6	0,7	-8,1	-8,4
08	Komunikacije	57,1	0,1	0,0	0,1	0,1
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,4	0,0	2,1	2,0
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	-1,8	-0,2	-1,0	-0,9
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	0,1	0,6	-0,3	-0,6

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), feb. 2015.

COICOP oblasti

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, feb. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	38,4	4,0	0,15
0722	Gorivo i mazivo	51,0	1,5	0,08
0116	Voće	22,5	3,2	0,07
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	1,4	0,03
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	0,1	0,01
0115	Ulja i masti	16,3	0,4	0,01
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	-0,8	-0,01
0312	Odjeća	39,3	-0,5	-0,02

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, feb. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0111	Hljeb i žitarice	61,7	6,5	0,40
0117	Povrće	38,4	10,3	0,40
0312	Odjeća	39,3	3,5	0,14
0411/2	Stvarne rente	13,2	9,8	0,13
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	4,2	0,13
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	1,1	0,09
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	4,6	0,09
0611	Farmaceutski proizvodi	23,8	3,2	0,08
0451	Električna energija	71,6	1,0	0,07
0951	Knjige	5,5	9,4	0,05
0531/2	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne i mali električni aparati	8,5	-1,3	-0,01
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-0,4	-0,01
0562	Usluge plaćanja osoblja i kućne usluge	1,9	-8,6	-0,02
1120	Usluge smještaja	5,7	-3,4	-0,02
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	12,9	-1,5	-0,02
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,9	-0,02
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	-2,3	-0,03
0115	Ulja i masti	16,3	-9,9	-0,16
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-17,3	-0,88

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org